

Goede uiergezondheid dankzij secuur transitie management

Melkveehouder Richard Bonnes steekt veel tijd in een succesvolle droogstand van zijn koeien, dat is al direct duidelijk als je zijn stal inloopt.

Ruime strohokken speciaal voor hoogdrachtige koeien, andere strohokken voor afgekalfde koeien en een mooie buitenuitloop voor de droge koeien.

Met secuur werken en het gericht inzetten van droogzetters weet Richard zijn koeien probleemloos door de transitieperiode heen te loodsen.

Al naast de Duitse grens, in het Overijsselse Lattrop-Breklenkamp, heeft Richard Bonnes samen met zijn vrouw Wilma en zoons Bram en Hidde een melkveebedrijf. Twee Lely A5-robots verzorgen dagelijks de melkingen van de 120-koppige veestapel. De productie ligt met bijna 10.700 kg melk per koe per jaar op een hoog niveau. Het tankcelgetal van 100.000 cellen per ml laat zien dat Richard niets aan het toeval overlaat. Hij stopt dan ook veel tijd en energie in de droogstand van zijn koeien, wat de basis legt voor een goede uiergezondheid in de lactatie. "Bij de overgang naar melkrobots in 2021 was het tankcelgetal wat hoger. Nu we een barrièredip gebruiken schommelt het tankcelgetal weer netjes rond de 100 tot 125", legt Richard uit. Bij een mastitisgeval levert de ondernemer meestal een melkmonster in bij zijn dierenarts Thijs Koekkoek van Dinkelland Dierenartsen, om de mastitisverwekker te vinden. "Bij Richard zie je nooit mengflora als uitslag, wat laat zien hoe secuur hij werkt", ziet ook Thijs.

Gestructureerd droogzetbeleid

Richard zet zijn melkkoeien minimaal 6 weken droog, maar nog liever 8 weken. "Want zo zit er na het afkalven een minimale wachttijd op de melk bij het gebruik van droogzetters." "Ook voor de koe en het uier is een droogstand van minimaal 6 weken belangrijk", vult Thijs aan. Veertien dagen voor het droogzetten krijgt de koe geen brok meer en komt ze in de selectieruimte

naast de robots. Hier krijgt de koe alvast het droogstandsrantsoen en wordt ze een keer per dag gemolken, zodat de dagproductie zakt tot onder de 10 liter melk. "Ik kijk naar het celgetal van de laatste drie maanden, daarbij volg ik de richtlijn. Dus bij koeien boven de 50 cellen en vaarzen boven de 150 cellen gebruik ik een droogzetter, en ook als de koe in de lactatie mastitis heeft gehad", legt Richard zijn droogzetbeleid uit. Naast een eventuele droogzetter krijgt

elke koe een teatsealer als extra bescherming. Richard zet de koe vast aan het voerhek, met zijn knielap om knielt hij naast de koe. De droogzetter en seal doet hij in handwarm water. "Zo warmt de substantie wat op en kan ik het makkelijker toedienen", merkt Richard. Met de bijgeleverde ontsmettingsdoekjes maakt Richard de speen schoon en dient de droogzetter toe. Vervolgens maakt hij de speen nog een keer schoon met een nieuw doekje en brengt de teatsealer in de speen.

Landbouwbedrijf Bonnes Tankcelgetal: 100.000 cellen per ml

- Richard, Wilma, Bram en Hidde Bonnes
- Lattrop-Breklenkamp (OV)
- 120 melk- en kalfkoeien
- 60 stuks jongvee
- 305-dagenproductie:
- 10.691 kg melk met 4,20% vet en 3,52% eiwit
- 60 hectare in gebruik

Week voor het kalven komt de koe in het strohok, dat is veiliger en voorkomt problemen.

Keuze in het aanbod is belangrijk

In 2022 waren Richards vertrouwde droogzetters ineens niet leverbaar, hoorde hij van Thijs. "Dat is balen, ik gebruik al tien jaar dezelfde droogzetters en ineens kon dat niet meer." Droogzetters zijn onmisbaar, dus ging Thijs via inkoopgroep Noaber Vets op zoek naar iets dat op korte termijn geleverd kon worden. Kernfarm verleende hierbij hulp en de juiste expertise. Dankzij de Cascade-regeling (zie kader) bleek er gelukkig een en ander toch mogelijk en kon

"Als een middel niet bevalt of niet beschikbaar is, is het prettig om over te kunnen stappen."

Richard zijn droogzetbeleid vast houden. "Kernfarm verleende hierbij met de juiste expertise snel hulp, dat was heel fijn", ervaart Thijs. "Veehouders vinden het over het algemeen niet prettig om te wisselen van medicijnen, maar in dit geval was iedereen al lang blij dat er een alternatief was. Een risicokoe niet droogzetten kan namelijk voor mastitisproblemen in de lactatie zorgen. Dan is het fijn dat een farmaceutisch bedrijf zo snel met je mee kan denken", vertelt Thijs tevreden over zijn samenwerking met Kernfarm. Dat er keuze is in het aanbod van medicijnen vindt Richard belangrijk. "Als een middel niet bevalt of niet beschikbaar is, wil je de keuze hebben om om over te kunnen stappen. Je moet ook wel eens wat durven proberen vind ik. Zolang de prijs maar vergelijkbaar is, want daar let ik wel op."

"Dit is mooi werk", zegt Richard over deze uitloop voor de droge koeien.

Strohok voor comfort en veiligheid

Na het droogzetten en bekappen gaat de koe naar de droge koeiengroep. Elke dag strooit Richard de ligboxen vers in met kalk en zaagsel en controleert de uiers. "Zeker in het begin van de droogstand is dat enorm belangrijk", vindt Richard, die de uitloop naar buiten toe ook erg mooi vindt werken. De extra beweging houdt de koeien mooi in conditie. "We hebben het idee dat de koeien aan het begin van de lactatie wat zakken in conditie. Daarom scoren we de koeien in de droogstand twee keer op conditie, zodat we dat verloop goed in beeld kunnen houden. Eén week voor het kalven komt de koe in het ruime strohok. "Soms kalft een koe toch sneller dan je denkt. Het strohok is er echt om problemen te voorkomen. De koe heeft veel grip en het is veilig."

Na het afkalven blijft het kalf zo'n twee uur bij de koe. Richard melkt de koe direct en geeft het kalf met de hand biest. Goede biest, zo blijkt uit de brix-metingen die een brix-waarde van 24 á 25 laten zien. De biest die overblijft verkoopt Richard aan SCCL, die er biestpoeder van maakt. De koe komt vervolgens in het strohok naast de melkrobots. "Zo kan ze hier even rustig een paar dagen op krachten komen voor ze de groep weer in gaat." De secure, gestructureerde droogstand van Richard doet zijn werk, zo laten de cijfers

"Je moet ook wel eens wat durven proberen."

Thijs Koekkoek van Dinkelland Dierenartsen is sparringpartner voor Richard op het gebied van transitie management en diergezondheid.

Dit is cascade

Als er geen diergeneesmiddel in Nederland beschikbaar is, bijvoorbeeld de droogzetter die niet leverbaar is, dan mag de dierenarts koeien behandelen met een andere diergeneesmiddel uit een andere EU-lidstaat, een geneesmiddel voor een andere kwaal of een geneesmiddel voor een ander diersoort. Dit gebruik van diergeneesmiddelen die niet geregistreerd zijn of anderszins worden ingezet dan waarvoor ze geregistreerd zijn, heet cascade. Hier zitten logischerwijs veel regels aan, zoals invoerverklaringen, maar bijvoorbeeld ook het aanpassen van individuele behandelplannen van veehouders. Kernfarm, de frisse wind in het veterinaire geneesmiddelen landschap, kan dierenartsen én dus veehouders dankzij hun kennis rondom cascade snel helpen als bestaande middelen (tijdelijk) niet verkrijgbaar zijn. Cascade is een veterinaire oplossing. Vraag ernaar bij de dierenarts.

Deze reportage is aangeboden door Kernfarm. www.kernfarm.com

zien. Het laatste kwartaal liggen de nieuwe infecties na de droogstand op 5%. "We streven naar onder de 10%", noemt Thijs als norm. Het percentage blijvend geïnfecteerde dieren is ook gezakt van 18 naar 14% en zit daarom ook onder de norm van 15%. Kortom: de cijfers laten zien dat de uiergezondheid dankzij Richards secure transitie management prima in orde is.

